

LEGE Nr. 130 din 16 octombrie 1996 *** Republicata privind contractul colectiv de munca

EMITENT: PARLAMENTUL

PUBLICATA ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 184 din 19 mai 1998

*) Republicata în temeiul art. II din Legea nr. 143 din 24 iulie 1997, publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 172 din 28 iulie 1997, dându-se textelor o noua numerotare.

Legea nr. 130 din 16 octombrie 1996 a fost publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 259 din 24 octombrie 1996.

CAP. 1

Dispozitii generale

ART.1

(1) Contractul colectiv de munca este conventia încheiata între patron sau organizatia patronala, pe de o parte, si salariatii, reprezentati prin sindicate ori în alt mod prevazut de lege, de cealalta parte, prin care se stabilesc clauze privind conditiile de munca, salarizarea, precum si alte drepturi si obligatii ce decurg din raporturile de munca.

(2) În sensul prezentei legi, prin termenul patron se înțelege persoana fizica si persoana juridica care angajeaza salariatii prin încheierea contractelor individuale de munca.

(3) Persoanele juridice care angajeaza salariatii mai sunt denumite în prezenta lege si unitati.

ART. 2

(1) Prin încheierea contractelor colective de munca se urmareste promovarea unor relatii de munca echitabile, de natura sa asigure protectia sociala a salariatilor, prevenirea sau limitarea conflictelor colective de munca ori evitarea declansarii grevelor.

(2) Fac parte din contractele colective de munca si acordurile dintre partile semnatare ale contractelor colective de munca, prin care se solutioneaza conflicte colective de munca.

(3) Contractul colectiv de munca poate cuprinde si prevederi referitoare la protectia celor alesi sau delegati în organele de conducere ale sindicatelor, respectiv a reprezentantilor salariatilor alesi potrivit prevederilor art. 20.

ART. 3

(1) Negocierea colectiva, la nivel de unitate, este obligatorie, cu exceptia cazului în care unitatea are mai putin de 21 de salariatii.

(2) Negocierea colectiva are loc în fiecare an, dupa cum urmeaza:

a) dupa cel putin 12 luni de la data negocierii precedente, neurmata de încheierea contractului colectiv de munca, sau de la data intrarii în vigoare a contractului colectiv de munca, dupa caz;

b) cu cel putin 30 de zile anterior expirarii contractelor colective de munca încheiate pe un an.

(3) Durata negocierii colective nu poate depasi 60 de zile.

(4) Negocierea colectiva va avea ca obiect, cel putin: salariile, durata timpului de lucru, programul de lucru si conditiile de munca.

(5) Inițiativa negocierii aparține patronului.

(6) În cazul în care patronul nu angajează negocierea, aceasta are loc la cererea organizației sindicale sau a reprezentanților salariaților, după caz, în termen de 15 zile de la formularea cererii.

ART. 4

(1) În termen de 15 zile de la data formularii cererii de către organizația sindicală sau de către reprezentanții salariaților, patronul trebuie să convoace partile în vederea negocierii contractului colectiv de muncă.

(2) La prima reuniune a partilor se precizează:

a) informațiile pe care patronul le va pune la dispoziție delegaților sindicali sau ai salariaților și data la care urmează a îndeplini această obligație; informațiile trebuie să permită o analiză comparată a situației locurilor de muncă, a clasificării profesiilor și meseriilor, a nivelului de salarizare, a duratei timpului de lucru și a organizării programului de lucru;

b) locul și calendarul reuniunilor.

ART. 5

Neîndeplinirea de către patron a obligațiilor prevăzute la art. 3 alin. (5) și la art. 4 alin. (1) constituie contravenție și se sancționează cu amendă cuprinsă între 3.000.000 lei și 6.000.000 lei.

ART. 6

Constatarea și sancționarea contravenției prevăzute la art. 5 se fac potrivit procedurii prevăzute de Legea nr. 32/1968 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor, de către personalul din Ministerul Muncii și Protecției Sociale, din direcțiile generale de muncă și protecție socială județene, respectiv a municipiului București, împuternicit prin ordin al ministrului muncii și protecției sociale.

ART. 7

(1) La negocierea clauzelor și la încheierea contractelor colective de muncă, partile sunt egale și libere.

(2) Contractele colective de muncă, încheiate cu respectarea dispozițiilor legale, constituie legea partilor.

ART. 8

(1) Clauzele contractelor colective de muncă pot fi stabilite numai în limitele și în condițiile prevăzute de prezenta lege.

(2) Contractele colective de muncă nu pot conține clauze care să stabilească drepturi la un nivel inferior celui stabilit prin contractele colective de muncă încheiate la nivel superior.

(3) Contractele individuale de muncă nu pot conține clauze care să stabilească drepturi la un nivel inferior celui stabilit prin contractele colective de muncă.

(4) La încheierea contractului colectiv de muncă, prevederile legale referitoare la drepturile salariaților au un caracter minimal.

CAP.2

Câmpul de aplicare a contractelor colective de muncă

ART. 9

Prevederile contractului colectiv de munca produc efecte pentru toti salariatii din unitate, indiferent de data angajarii sau de afilierea lor la o organizatie sindicala din unitate.

ART. 10

(1) Contractele colective de munca se pot încheia la nivelul unitatilor, ramurilor de activitate si la nivel national.

(2) Contractele colective de munca se pot încheia si la nivelul unor grupuri de societati comerciale si regii autonome, denumite în continuare grupuri de unitati.

(3) În situatia în care nu sunt organizate asociatii patronale reprezentative la niveluri inferioare, asociatia patronala la nivel national poate desemna reprezentantii la negociere.

ART. 11

(1) Clauzele contractelor colective de munca produc efecte, dupa cum urmeaza:

a) pentru toti salariatii din unitate, în cazul contractelor colective de munca încheiate la acest nivel;

b) pentru toti salariatii încadrati în unitatile care fac parte din grupul de unitati pentru care s-a încheiat contractul colectiv de munca la acest nivel;

c) pentru toti salariatii încadrati în toate unitatile din ramura de activitate pentru care s-a încheiat contractul colectiv de munca;

d) pentru toti salariatii încadrati în toate unitatile din tara, în cazul contractelor colective de munca la nivel national.

(2) La fiecare dintre nivelurile prevazute la art.10 se încheie un singur contract colectiv de munca.

(3) Prin contractul colectiv de munca partile pot conveni constituirea unui fond din contributia patronatului, destinat activitatilor în domeniul negocierilor colective.

ART. 12

(1) Contracte colective de munca se pot încheia si pentru salariatii institutiilor bugetare. Prin aceste contracte nu se pot negocia clauze referitoare la drepturile ale caror acordare si quantum sunt stabilite prin dispozitii legale.

(2) Contractele colective de munca ale salariatilor institutiilor bugetare se pot încheia la nivelul unitatilor, la nivelul administratiei sau al serviciilor publice locale, pentru institutiile din subordinea acestora, si la nivel departamental, pentru institutiile subordonate.

ART. 13

(1) Partile au obligatia sa precizeze, în fiecare contract colectiv de munca încheiat la nivel de grup de unitati si de ramura de activitate, unitatile în cadrul carora se aplica clauzele negociate.

(2) În cazul contractelor colective de munca încheiate la nivelul ramurilor de activitate, unitatile componente ale acestora se stabilesc si se precizeaza de catre partile care negociaza contractul colectiv de munca, cu respectarea prevederilor prezentei legi.

CAP. 3

Partile si reprezentarea acestora la negocierea si la încheierea contractelor colective de munca

ART. 14

Partile contractului colectiv de munca sunt patronul si salariatii, reprezentate dupa cum

urmeaza:

a) patronul:

- la nivel de unitate, de catre organul de conducere al acesteia, stabilit prin lege, statut ori regulament de functionare, dupa caz;
- la nivel de grup de unitati, de ramura si la nivel national, de catre asociatiile patronale legal constituite si reprezentative potrivit prezentei legi;

b) salariatii:

- la nivel de unitate, de catre organizatiile sindicale legal constituite si reprezentative ori, acolo unde nu este constituit un sindicat reprezentativ, prin reprezentantii alesi ai salariatilor;
- la nivelul grupurilor de unitati si al ramurilor, de catre organizatiile sindicale de tip federativ, legal constituite si reprezentative potrivit prezentei legi;
- la nivel national, de catre organizatiile sindicale de tip confederativ, legal constituite si reprezentative potrivit prezentei legi.

ART. 15

1) La negocierea contractului colectiv de munca la nivel national, de ramura sau de grup de unitati participa asociatiile patronale care îndeplinesc, cumulativ, urmatoarele conditii:

a) la nivel national:

- au independenta organizatorica si patrimoniala;
- reprezinta patroni ale caror unitati functioneaza în cel puțin jumătate din numărul total al județelor, inclusiv în municipiul București;
- reprezinta patroni ale caror unitati își desfășoara activitatea în cel puțin 25% din ramurile de activitate;
- reprezinta patroni ale caror unitati cuprind minimum 7% din efectivul salariatilor din economia nationala;

b) la nivel de ramura:

- au independenta organizatorica si patrimoniala;
- reprezinta patroni ale caror unitati cuprind minimum 10% din numărul salariatilor din ramura respectiva.

(2) Îndeplinirea condițiilor de reprezentativitate se constata de catre Tribunalul Municipiului București, la cererea asociatiei patronale. Hotărârea este supusa numai recursului.

ART. 16

Asociatiile patronale reprezentative la nivel national sunt reprezentative si la nivelul ramurilor si al grupurilor de unitati prin intermediul organizatiilor de tip federativ, componente.

ART. 17

(1) La negocierea contractelor colective de munca la nivel national, de ramura si de unitate participa organizatiile sindicale care îndeplinesc, cumulativ, urmatoarele conditii:

a) la nivel national:

- au statut legal de confederatie sindicala;
- au independenta organizatorica si patrimoniala;

- au în componența structurilor sindicale proprii, în cel puțin jumătate din numărul total al județelor, inclusiv în municipiul București;

- au în componența federațiilor sindicale reprezentative din cel puțin 25% din ramurile de activitate;

- organizațiile sindicale componente au, cumulativ, un număr de membri cel puțin egal cu 5% din efectivul salariaților din economia națională;

b) la nivel de ramură:

- au statut legal de federație sindicală;

- au independența organizatorică și patrimonială;

- organizațiile sindicale componente au, cumulativ, un număr de membri cel puțin egal cu 7% din efectivul salariaților din ramura respectivă;

c) la nivel de unitate:

- au statut legal de organizație sindicală;

- numărul de membri ai sindicatului reprezintă cel puțin o treime din numărul salariaților unității.

(2) Îndeplinirea condițiilor de reprezentativitate a organizațiilor sindicale se constată, la cererea acestora, de către instanțele judecătorești, după cum urmează:

a) la nivel național și de ramură, de către Tribunalul Municipiului București;

b) la nivel de unitate, de către judecătoria în a cărei rază teritorială se află sediul unității.

(3) Hotărârea este supusă numai recursului.

ART. 18

(1) Organizațiile sindicale reprezentative la nivel național sunt reprezentative și la nivelul ramurilor și al grupurilor de unități în care au organizații componente de tip federativ. Sunt, de asemenea, reprezentative și federațiile sindicale care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 17 alin. (1) lit. b).

(2) În mod corespunzător, organizațiile sindicale reprezentative la nivelul ramurilor sunt reprezentative și la nivelul grupurilor de unități în care au organizații sindicale proprii.

(3) Organizațiile sindicale din unitate sunt reprezentative, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 17 alin. (1) lit. c), precum și dacă sunt afiliate la o organizație sindicală reprezentativă.

ART. 19

La nivelul ramurilor de activitate ale economiei naționale, fiecare organizație sindicală de tip confederativ, precum și fiecare asociație de unități, care sunt reprezentative la nivel național, vor desemna o singură organizație sindicală, respectiv asociație de unități reprezentativă, să participe la negocierea și la încheierea contractelor colective de muncă.

ART. 20

Contractul colectiv de muncă se poate încheia și în unitățile în care nu există organizații sindicale sau acestea nu îndeplinesc condițiile de reprezentativitate prevăzute la art. 18 alin. (2). În acest caz, salariații își aleg reprezentanții la negociere prin vot secret. La alegerea reprezentanților salariaților vor participa cel puțin jumătate plus unu din numărul total al salariaților. Reprezentanții salariaților sunt desemnați în raport cu numărul voturilor obținute.

Prin contractul colectiv de muncă încheiat la nivel național, partile stabilesc ramurile de activitate ale economiei naționale și criteriile potrivit cărora unitățile fac parte din aceste

ramuri, pe baza avizului consultativ al Comisiei Nationale pentru Statistica.

>ART. 22

La negocierea si încheierea contractelor colective de munca în institutiile bugetare, partile sunt reprezentate dupa cum urmeaza:

- a) de catre conducatorul institutiei bugetare sau de catre lociitorul de drept al acestuia;
- b) de catre sindicatele reprezentative, în sensul prezentei legi, sau de catre reprezentantii salariatilor alesi conform prevederilor art. 20.

CAP. 4

Încheierea contractelor colective de munca

ART. 23

(1) Contractul colectiv de munca se încheie pe o perioada determinata, care nu poate fi mai mica de 12 luni, sau pe durata unei lucrari determinate.

(2) În cazul prevazut la art. 3 alin. (2), partile pot hotarî prelungirea aplicarii în continuare a contractului colectiv de munca, în conditiile în care acesta a fost încheiat sau în alte conditii ce vor fi convenite.

ART. 24

(1) Clauzele cuprinse în contractele colective de munca negociate cu încalcarea prevederilor art. 8 sunt lovite de nulitate.

(2) Nulitatea clauzelor contractuale se constata de catre instanta judecatoreasca competenta, la cererea partii interesate.

(3) În cazul constatarii nulitatii unor clauze de catre instanta judecatoreasca, partea interesata poate cere renegocierea drepturilor respective.

(4) Pâna la renegocierea drepturilor, cauzele a caror nulitate a fost constatata sunt înlocuite cu prevederile mai favorabile cuprinse în lege sau în contractul colectiv de munca încheiat la nivel superior, dupa caz.

ART. 25

(1) Contractul colectiv de munca se încheie în forma scrisa, se semneaza de catre parti, se depune si se înregistreaza la directia generala de munca si protectie sociala judeteana sau a municipiului Bucuresti, dupa caz.

(2) Contractele colective de munca încheiate la nivelul grupurilor de unitati, al ramurilor de activitate sau la nivel national se depun si se înregistreaza la Ministerul Muncii si Protectiei Sociale.

(3) Contractele colective de munca se aplica de la data înregistrarii. Partile pot conveni ca data aplicarii clauzelor negociate sa fie ulterioara zilei de înregistrare a contractului.

ART. 26

(1) Contractele colective de munca nu vor fi înregistrate, daca:

- a) sunt încheiate cu încalcarea prevederilor art. 13;
- b) partile nu fac dovada îndeplinirii cerintelor de reprezentativitate;
- c) nu sunt semnate de toti reprezentantii partilor la negociere.

(2) Contractele colective de munca vor fi înregistrate fara semnatura tuturor reprezentantilor partilor, daca:

a) unele asociatii patronale reprezentative sau organizatii sindicale reprezentative au fost invitate la negociere si nu s-au prezentat;

b) unele asociatii patronale reprezentative sau organizatii sindicale reprezentative au participat la negocieri, au fost de acord cu clauzele negociate, dar refuza semnarea contractelor, situatie care sa rezulte din actele depuse de parti.

ART. 27

(1) La înregistrarea contractelor colective de munca, Ministerul Muncii si Protectiei Sociale sau, dupa caz, directiile generale teritoriale de munca si protectie sociala vor verifica daca acestea contin clauze negociate cu nerespectarea dispozitiilor art. 8.

(2) În cazul în care se constata ca în contractele colective de munca exista asemenea clauze, Ministerul Muncii si Protectiei Sociale sau, dupa caz, directia generala teritoriala de munca si protectie sociala are obligatia sa sesizeze acest fapt partilor contractante.

ART. 28

Împotriva refuzului înregistrării contractelor colective de munca, partea nemultumita se poate adresa instantelor judecatoresti, în conditiile Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990.

ART. 29

Contractul colectiv de munca încheiat la nivel national si de ramura se va publica în Monitorul Oficial al României, în termen de 30 de zile de la înregistrare. În acest sens, Regia Autonoma "Monitorul Oficial" va edita Partea a V-a a Monitorului Oficial al României, în care se vor publica numai contractele colective de munca.

CAP. 5

Executarea, modificarea, suspendarea si încetarea contractului colectiv de munca

ART. 30

(1) Executarea contractului colectiv de munca este obligatorie pentru parti.

(2) Neîndeplinirea obligatiilor asumate prin contractul colectiv de munca atrage raspunderea partilor care se fac vinovate de aceasta.

ART. 31

(1) Clauzele contractului colectiv de munca pot fi modificate pe parcursul executării lui, în conditiile legii, ori de câte ori partile convin acest lucru.

(2) Modificarile aduse contractului colectiv de munca se comunica, în scris, organului la care se pastreaza si devin aplicabile de la data înregistrării sau la o data ulterioara, potrivit conventiei partilor.

ART. 32

Executarea contractului colectiv de munca sau a unor clauze ale acestuia se suspenda pe durata grevei, daca nu este posibila continuarea activitatii de catre salariatii care nu participa la greva.

ART. 33

(1) Contractul colectiv de munca înceteaza:

a) la împlinirea termenului sau la terminarea lucrării pentru care a fost încheiat, daca

partile nu convin prelungirea aplicarii acestuia;

b) la data dizolvarii sau lichidarii judiciare a unitatii;

c) prin acordul partilor.

(2) Contractul colectiv de munca poate înceta la reorganizarea persoanei juridice, în raport cu modalitatea specifica în care are loc reorganizarea.

(3) Aplicarea contractului colectiv de munca poate fi suspendata prin acordul de vointa al partilor.

(4) Încetarea sau suspendarea contractului colectiv de munca va fi notificata, în termen de 5 zile, organului la care acesta a fost depus pentru înregistrare.

CAP. 6

Dispozitii finale si tranzitorii

ART. 34

Litigiile în legatura cu executarea, modificarea, suspendarea sau încetarea contractului colectiv de munca sunt litigii de munca si se solutioneaza, în prima instanta, de catre judecatorie.

ART. 35

Cererile referitoare la înregistrarea, executarea, modificarea, suspendarea sau încetarea unor clauze cuprinse în contractele colective de munca, formulate în fata institutiilor publice, instantelor judecatoresti si a altor organe ale statului, sunt scutite de taxa de timbru.

ART. 36

(1) Reprezentativitatea asociatiilor patronale si a organizatiilor sindicale, stabilita în conditiile prezentei legi, este valabila pentru orice contracte colective de munca încheiate în termen de 4 ani de la data ramânerii definitive a hotarârii judecatoresti de constatare a reprezentativitatii.

(2) Hotarârile judecatoresti ramase definitive, prin care se constata reprezentativitatea unor parteneri sociali, se comunica Ministerului Muncii si Protectiei Sociale, care va tine evidenta acestora.

ART. 37

(1) Contractele colective de munca înregistrate la Ministerul Muncii si Protectiei Sociale sau, dupa caz, la directiile generale de munca si protectie sociala judetene sau a municipiului Bucuresti, la data intrarii în vigoare a prezentei legi, produc efecte pâna la data împlinirii termenului pe durata caruia au fost încheiate.

(2) Modificarea ori prelungirea contractelor colective de munca prevazute la alin. (1) este posibila numai daca nu contravine procedurilor prevazute în prezenta lege.

ART. 38

Legea nr. 13/1991 privind contractul colectiv de munca se abroga.